

Privatforsikring HUS 901-04, gyldig fra 09.03.2017

INNHOOLD

1.	Generelt om forsikringen.....	3
1.1	Innledende bestemmelser.....	3
1.2	Hvem forsikringen gjelder for	3
1.3	Hvor forsikringen gjelder	3
1.4	Når forsikringen gjelder.....	3
1.5	Hva forsikringen omfatter.....	4
1.6	Hvilke skader er omfattet	5-6
1.7	Erstatningsoppgjør.....	7
1.8	Forsikringssum	7
1.9	Erstatningsberegning	8-10
1.10	Egenandeler	10-11
2.	Hus super	12
2.1	Utvidet dekning	12
2.2	Tilpasning av bolig	12
2.3	Følgeskade etter håndverksfeil.....	12
2.4	Følgeskade etter vanninntrengning	12
2.5	Skade forårsaket av dyr	13
2.6	Utvidelse hageanlegg	13
2.7	Utvidelse fast brygge	13
2.8	Utvidelse offentlig påbud.....	13
2.9	Totalskadefordel	13
3.	Ansvarsforsikring	13
3.1	Hvem forsikringen gjelder for	13
3.2	Hvor forsikringen gjelder	13
3.3	Hva forsikringen omfatter.....	14
3.4	Hva forsikringen ikke omfatter	14
3.5	Forsikringssum	14
3.6	Egenandel.....	15
3.7	Sikredes plikter ved skade	15
3.8	Selskapet plikter ved skade / Behandling av erstatningskrav	15
4.	Rettshjelpsforsikring.....	15
4.1	Hvem forsikringen gjelder for	15
4.2	Hvor forsikringen gjelder	15
4.3	Hva er forsikret	15
4.4	Domstoler	15
4.5	Virkefelt i tid	16
4.6	Saksomkostninger ved forlik	16
4.7	Egenandel.....	16
4.8	Forsikringssum	16
4.9	Forsikringen dekker ikke utgifter ved	17
4.10	Sikredes informasjonsplikt	17

4.11	Sikredes øvrige plikter	17
4.12	Andre bestemmelser.....	17
5.	Naturskade	18
5.1	Hva forsikringen omfatter.....	18
6.	Sopp, råte, insekter.....	18
6.1	Hva forsikringen omfatter.....	18
6.2	Skademelding.....	18
7.	Skademelding/Plikter ved skade	19
7.1	Plikt til å melde skade	19
8.	Identifikasjon/Endring av risiko	19
8.1	Identifikasjon.....	19
8.2	Endring av risiko	19
9.	Sikkerhetsforskrifter	20
9.1	Følger av ikke å overholde sikkerhetsforskrifter.....	20
9.2	Varslings- og slokningsutstyr	20
9.3	Sikring mot vannskader	20
9.4	Tyveri- og innbruddssikring.....	20
9.5	Snømåking.....	20
9.6	Vedlikehold	20
9.7	Utførelse av bygningsarbeid og reparasjoner	21
9.8	Tilsyn, oppbevaring og kontroll av tanker/ beholdere med brannfarlig væske og kjemikalier.....	21
9.9	Utgifter til rettsbehandling	21

1. Generelt om forsikringen

1.1 Innledende bestemmelser	<p>Forsikringsavtalen med Nemi Forsikring AS, heretter kalt Selskapet, består av:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Forsikringsbeviset • Dette vilkåret – HUS 901-04 • Naturskadevilkår • Generelle vilkår Privatforsikring • Andre bestemmelser gitt i, eller med hjemmel i lov eller forskrift. • Særskilt nevnes: <ul style="list-style-type: none"> - LOV-1989-06-16-69 om forsikringsavtaler (heretter kalt FAL) - LOV-2005-06-10-44 om forsikringsvirksomhet <p>Teksten i Forsikringsbeviset gjelder foran forsikringsvilkårene. Produktvilkåret gjelder foran Generelle vilkår Skadeforsikring. Forsikringsbeviset, forsikringsavtalen og forsikringsvilkårene gjelder foran lovbestemmelser som kan fravikes. Er det inngått avtaler utover standardvilkåret vil dette fremgå av forsikringsbeviset.</p> <p>Forsikringen gjelder kun hus som er eiet av privatpersoner. Hus som er utleid, eller benyttes i næringsvirksomhet er ikke omfattet, med mindre dette fremgår av forsikringsbeviset.</p>
1.2 Hvem forsikringen gjelder til fordel for	<p>Forsikringen gjelder for:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Den som er nevnt i Forsikringsbeviset • Ektefelle/registrert partner etter lov om partnerskap • Samboer med felles adresse i Folkeregisteret • Innehaver av tinglyst eiendomsrett, panterett eller annen tinglyst sikkerhetsrett i eiendommen <p>Selskapet kan med bindende virkning for medforsikrede endre avtalen eller la den opphøre.</p>
1.3 Hvor forsikringen gjelder	<p>Forsikringen gjelder på det sted som er nevnt i forsikringsbeviset, forsikringsstedet.</p>
1.4 Når forsikringen gjelder	<p>Forsikringen trer i kraft på avtalt tidspunkt. Ved kjøp trer den i kraft tidligst når kjøperen overtar den økonomiske risiko.</p> <p>Forsikringen opphører ved eierskifte. Likevel gjelder forsikringen som var i kraft på overtagelsestidspunktet til fordel for ny eier inntil den nye eier har tegnet forsikring, men ikke utover 14 dager etter overtagelse.</p>

**1.5 Hva forsikringen
omfatter****a. Bygning(er) som angitt i forsikringsbeviset.**

Til bygning medregnes bygningens fundamenter.

I tillegg til bygningen omfattes også:

1. Separate bygninger på forsikringsstedet mindre enn 10 m².
2. Utvendige rør og ledninger, tanker, drenskum som fører væske, gass eller elektrisitet til eller fra bygningen frem til offentlig ledning, brønn eller gasstank.
Unntatt:
Skade på dremsledning med avløp, overvannsledning, brønnvarmeledning, infiltrasjonsledning og spredeledning/-grøft.
Dremsledning er likevel omfattet ved brann og naturskade.
3. Hageanlegg m.m.
Hageanlegg, utvendig vannbasseng og badestamp med tilhørende ledninger, gjerde og flaggstang. Den samlede erstatningen i dette punkt er begrenset til kr 150.000. Sumbegrensningen gjelder ikke for brann og naturskade på hageanlegg tilknyttet bolighus og våningshus.
4. Brannskade på fast trebrygge, Erstatningen er begrenset til kr 50 000,- inkludert installasjoner på bryggen, rivning/rydding og avfallshåndtering.
5. Rivning, rydding og bortkjøring
Utgifter til rivning, rydding og bortkjøring av verdiløse rester av forsikrede ting. For bygninger forsikret på førsterisiko omfattes merutgifter til rivning, rydding, bortkjøring og deponering av verdiløse rester med inntil 20 prosent av forsikringssummen.
6. Tap av leieinntekt m.m.
Tap av dokumentert husleieinntekt og tap ved at egen bolig ikke kan brukes som følge av skade.
7. Påbud fra offentlig myndighet
Merutgifter til skadeutbedring av bygning forsikret i Selskapet når merutgiftene skyldes endrede tekniske krav til bygningen i henhold til lov eller offentlig forskrift, jf. pkt. 1.9.h. Kravet må gjelde den skadde del av bygningen og være en direkte følge av skaden. Selskapet kan kreve at man søker å utnytte de dispensasjonsmuligheter som ligger i Plan- og bygningsloven.

Herunder omfattes nødvendige merutgifter:

- Til utbedring av den skadde del av bygningen eller gjenoppføring av bygningen.
- Til grunnundersøkelser og fundamentering ved gjenoppføring av bygning.
- Som ikke direkte vedrører byggearbeidet, men som er en betingelse for at bygningen tillates gjenoppført på samme byggetomt.
Unntatt:
 - Utgifter ved påbud som myndighetene hadde hjemmel til å gi selv om skaden ikke hadde inntruffet.
 - Tap av nytteareal som følge av påbud, i forhold til den skadde bygning.

Samlet erstatning under dette punkt er kr 1 000 000,-.

8. Prisstigning
Påløpte merutgifter på grunn av prisstigning etter skadedagen i den tid det normalt tar å reparere eller gjenoppføre bygningen beregnes etter pkt. 1.9.j.

1.6 Hvilke skader er omfattet

a. Brann

Skader som erstattes:

- Brann, dvs. ild som er kommet løs.
- Plutselig nedsoting.

Skader som ikke erstattes:

- Svi- og gnistskader som ikke skyldes brann.
- Heksesot.

b. Lynnedslag og elektrisk fenomen

Forsikringen gjelder for skade ved lynnedslag og elektrisk fenomen. Med elektrisk fenomen menes

- Kortslutning.
- Lysbue.
- Overslag og overspenning, også som følge av lyn og tordenvær.

For varmepumper og spabad omfattes ikke andre elektriske fenomenskader enn skader forårsaket av overspenning på strømmettet.

c. Vann og annen væske

Skader som erstattes:

- Plutselig utstrømning av vann eller annen væske fra bygnings rørledning med tilknyttet utstyr – og fra akvarium eller vannseng - ved brudd, lekkasje eller oversvømmelse.
- Vann som plutselig trenger inn i bygning fra terreng, gjennom grunnen eller gjennom avløpssystemet når det fører til synlig frittstående vann over laveste gulv. Vann i oppforet gulvkonstruksjon regnes ikke som frittstående.
- Utstrømming av pulver eller væske fra brannslukningsapparat.

Skader som ikke erstattes:

- Skade som skyldes at vann, nedbør eller annen væske trenger inn i bygning på annen måte enn angitt over.
- Skade ved oversvømmelse fra gulvsluk, gjennom utett gulv eller oppforinger rundt sluk.
- Skade på gulv og vegger i våtrom (vaske-, bade-, dusjrom) som skyldes at våtrommet ikke er vanntett. Med våtrom menes bygningskomponenter som befinner seg innenfor våtrommets bjelkelag, stenderverk og isolasjon.
- Skade ved vanlig bruk, søl eller kondens.
- Skade som skyldes vann fra takrenne, utvendig nedløp samt utett forbindelse mellom tak og taksluk for innvendig nedløp
- Skade som skyldes at vann eller annen væske trenger inn i bygning fra drengssystemet.
- Skade ved sopp, råte eller bakterier.

d. Brudd på bygningens rørledning for vann eller annen væske

Skader som erstattes:

- Brudd på innvendig rørledning og tilknyttet varmtvannsbeholder/-bereder, fyringskjel og oljetank.
- Brudd på utvendig rørledning med tilknyttet utstyr.

Skader som ikke erstattes:

- Skade på drengsledning.
- Skade på takrenne, utvendig nedløp og taksluk for innvendig nedløp
- Skader som skyldes frost i utvendig ledning herunder utgifter til tining eller andre utgifter knyttet til frost i vannledning.
- Skade på infiltrasjonsledning, spredeledning, spredegrøft.
- Skade som følge av gradvis eller vesentlig forringelse ved rust, korrosjon, annen tæring, slitasje, gjengroing eller deformasjon.

e. Bruddskade på bygningsglass og sanitærporselen i bolig

Skader som erstattes:

- Bruddskade på glass i vinduer og dører, annet bygningsglass, sanitærporselen og emaljerte servanter i bolig.

	<ul style="list-style-type: none">• Skade på platetopper til komfyrer for innbygning. <p>Skader som ikke erstattes:</p> <ul style="list-style-type: none">• Skade som alene består i riper og avskallinger, uansett årsak.• Skade som består i at innfatningen for isolerglass er utett uansett årsak/punktering.• Skade på veksthus.• Skade som skyldes produktfeil, materialfeil, svak eller feil konstruksjon eller uriktig montering. <p>f. Tyveri og skadeverk</p> <p>Skader som erstattes:</p> <ul style="list-style-type: none">• Skade ved tyveri av bygningsdeler, gjerde og flaggstang.• Plutselig skadeverk i eller på bygning, gjerde og flaggstang. <p>Skader som ikke erstattes:</p> <ul style="list-style-type: none">• Skade forårsaket av husstandsmedlem, leieboer eller dennes husstand erstattes ikke. <p>g. Naturskade</p> <p>Skader som erstattes:</p> <ul style="list-style-type: none">• Naturulykke i henhold til eget vilkår om naturskade. <p>h. Vind svakere enn storm</p> <p>Skader som erstattes:</p> <ul style="list-style-type: none">• Skade som direkte skyldes vind svakere enn storm. <p>Skader som ikke erstattes:</p> <ul style="list-style-type: none">• Vindskade på veksthus, hageanlegg, antenner, skilt, markiser og lignende.• Skade ved vann, snø, sand, og lignende som trenger inn utenfra, med mindre dette er en følge av bygningskade som er erstatningsmessig.• Skade som består av svinn, svinnsprekker, flekker, riper, avskallinger og lignende.• Skade hvor råte, svak eller feilaktig konstruksjon, eller uriktig montasje er en samvirkende skadeårsak. <p>i. Snøtyngde og takras</p> <p>Skader som erstattes:</p> <ul style="list-style-type: none">• Skade som skyldes snøtyngde og snøpress på bygning.• Skade som skyldes ras på eller fra tak. <p>Skader som ikke erstattes:</p> <ul style="list-style-type: none">• Skade på takrenne og snøfanger.• Skade hvor råte, svak eller feilaktig konstruksjon, eller uriktig montasje er en samvirkende skadeårsak.• Veksthus og beplantning. <p>j. Annen skade på bygning</p> <p>Skader som erstattes:</p> <ul style="list-style-type: none">• Tilfeldig og plutselig annen skade enn de skader som er nevnt ovenfor. Unntakene og begrensningene som er nevnt ovenfor gjelder også for dette punkt. <p>Skader som ikke erstattes:</p> <ul style="list-style-type: none">• Skade ved gradvis forringelse ved rust, korrosjon, annen tæring eller slitasje, elde, bruk og lignende.• Skade som består i svinn, svinnsprekker, flekker, riper og avskallinger.• Skade som skyldes utilstrekkelig eller sviktende fundamentering, setninger, jordtrykk, frost, tele, materialfeil, svak eller feil konstruksjon eller uriktig montering.• Skade som skyldes dyr, insekter, sopp, råte eller bakterier.• Skade som skyldes kondens.• Skade forårsaket av vann eller annen væske ut over det som er omfattet i punkt 1.6 om vann og annen væske.• Skade som skyldes utett våtrom.
--	---

	<ul style="list-style-type: none"> • Skade på veksthus. • Skade ved mekanisk svikt, og skade som alene rammer mekanisk eller elektrisk innretning, maskin eller apparat, med mindre skaden skyldes en tilfeldig og plutselig ytre påvirkning.
1.7 Erstatningsoppgjør	<p>Oppgjørsmåter Erstatningsgrunnlaget fastsettes til hva det vil koste å:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Reparere/utbedre skaden, eller • Gjenanskaffe tilsvarende, eller i det vesentlige tilsvarende, ting, eller • Gjenoppføre tilsvarende eller i det vesentlige tilsvarende bygning. <p>Selskapet har rett til å bestemme hvilket av disse alternativer, og hvilken reparatør eller leverandør, som skal benyttes, eller velge å betale kontant.</p> <p>Eget arbeid i form av skadebegrensning, vask, rydding eller lignende erstattes med 200 kroner per time.</p> <p>Erstatningen kan ikke overstige det beløp Selskapet skulle ha betalt for reparasjon eller gjenanskaffelse. Dersom det ikke kan dokumenteres med faktura at arbeidspenger eller bygningsdeler/materialer er betalt, erstattes arbeidspenger med 75 % i forhold til normalpriser ekskl. merverdiavgift.</p>
1.8 Forsikringssum	<p>Fullverdi Fullverdiforsikret bygning er forsikret for inntil hva det på skadedagen ville ha kostet å gjenoppføre tilsvarende, eller i det vesentlige tilsvarende, bygning på skadestedet – gjenoppføringsprisen. Merknader ved byggemåte og utstyr som er urasjonelle etter dagens byggeskikk, tas ikke med.</p> <p>Tilbygg eller annen forandring som innvirker på bygningens gjenoppføringspris, omfattes av forsikringen og skal meldes til Selskapet. Er melding ikke gitt, erstattes en så stor del av skaden som svarer til forholdet mellom gjenoppføringsprisen slik den ville vært uten, og slik den er med forandringen (underforsikring). Omfatter forsikringen bygninger uten spesifisering i forsikringsbeviset, gjelder tilsvarende bestemmelse for ikke anmeldt ny bygning.</p> <p>Fullverdigaranti Når bygningen repareres eller gjenoppbygges til samme formål på samme adresse innen 5 år, gjøres det ikke fradrag for eventuell verdiøkning ved at gammel bygning eller bygningsdel erstattes med ny.</p> <p>Førsterisiko For poster som er oppgitt med sum i vilkårene og for poster i forsikringsbeviset som er betegnet som "førsterisiko", er erstatningen begrenset til de oppgitte summer.</p>

1.9 Erstatningsberegning

a. Ved reparasjon eller gjenoppføring av bygning

For bygning som blir reparert eller gjenoppført:

- Til samme formål.
- På samme sted.
- Innen 5 år etter skaden.
- Av eier, ektefelle/samboer eller livsarving.

Beregnes erstatningen til hva det vil koste å reparere/gjenoppføre tilsvarende - eller i det vesentlige tilsvarende - bygning. Kostnadene beregnes etter prisene på skadedagen.

Erstatningsgrunnlaget kan ikke settes høyere enn gjenoppføringsprisen før skaden, fratrukket verdien etter skaden.

For bygning/bygningsdel som er planlagt/bestemt revet eller utskiftet beregnes erstatning til bygningens brukbare materialer før skade. Utgifter til riving som ville påløpt uten skaden erstattes ikke.

Utgifter til vedlikehold og forbedringer er unntatt.

Dersom reparasjon/gjenoppføring på forsikringsstedet av sikredes fast, bebodde bolig ikke tillates av offentlig myndighet, kan gjenoppføring foretas på annet sted innenfor samme kommune når vilkårene i pkt. 1.9.a. ellers er oppfylt.

b. Ved reparasjon eller gjenoppføring av bygning på annet sted og/eller til annet formål

Dersom omsetningsverdien av den nye/reparerte bygningen blir større enn bygningens omsetningsverdi før skaden, gjøres det fradrag for den økning som overstiger 20 % av omsetningsverdien før skaden inntraff. Ved fastsettelse av bygningens omsetningsverdi skal det tas hensyn til mulige endringer i avkastning, beliggenhet og andre forhold. Nødvendige beregninger baseres på en byggepris tilsvarende gjenoppføringsprisen.

c. Bygning som ikke repareres/gjenoppføres eller bygning som står foran rivning

Erstatningsgrunnlaget fastsettes etter reglene i punkt 1.9.a, men med den begrensning at erstatningen ikke kan settes høyere enn til forskjellen i eiendommens omsetningsverdi før og etter skaden. For bygning som står foran rivning gjøres i tillegg fradrag for kostnadene ved rivning/demontering.

d. Særskilte erstatningsregler for skade på rørledninger med tilknyttet utstyr (for vannpumper gjelder erstatningsregler i punkt e)

Ved skade på del av ting, legges den skadde dels alder til grunn. Ved ulik alder på de skadde deler av rørledningen, legges eldste del til grunn for erstatningen.

Ved bruddskade på utvendige ledninger (herunder bunnledninger under huset) av annet materiale enn plast, tanker og kummer, beregnes erstatningen på grunnlag av de totale reparasjonskostnader, herunder oppgraving og istandsettelsesutgifter, med 5 % fradrag pr. år fra og med 21. år uansett materiale. Maksimalt fradrag er 80 %. Ved bruddskade på bunnledninger, det vil si ledninger som ligger i grunnen under huset, beregnes fradrag på samme måten.

e. Særskilte erstatningsregler for utvendig vannbasseng/annen badeinnretning

For vannbasseng/annen badeinnretning som boblebad, badestamp o.l., gjøres fradrag på grunnlag av de totale reparasjonskostnader med 10 % for hvert påbegynt år fra utstyret er 3 år.

f. Særskilte erstatningsregler for pumper og innretning for oppvarming/kjøling av bygning

Ved bruddskade og skade som skyldes elektrisk fenomen på elektrisk innretning for oppvarming/kjøling av bygning, herunder fyringskjel, varmtvannsbeholder/-bereder, pumper, varmekabler og

varmegjenvinningsanlegg beregnes erstatningen på grunnlag av de totale reparasjonskostnader med 10 % aldersfradrag pr. år fra og med utstyret /innretningen er 6 år. Maksimalt fradrag er 80 %. Ved skade på del av ting, legges den skadde dels alder til grunn. For varmekabler gjøres fradrag med 10 % for hvert påbegynt år fra utstyret/innretningen er 10 år, høyst 80 %.

g. Særskilte erstatningsregler for innebygde husholdningsapparater/-maskiner inkludert elektrisk komfyr, kjøle- og fryseskap/aggregat.

Ved skade beregnes erstatningen på grunnlag av gjenanskaffelsespris med 10 % alders-fradrag pr. år fra og med det 5. år tingen ble tatt i bruk som ny. Maksimalt fradrag er 80 %.

h. Hageanlegg m.m.

Erstatningsgrunnlaget for hage, hageanlegg, gårdsplass og tilførselsvei inklusiv oppfylling av utrast tomt, beregnes på grunnlag av kostnadene til reparasjon/gjenanskaffelse til samme eller i det vesentlige samme stand som før skaden, beregnet etter prisene på skadedagen.

Erstatningen settes til det laveste beløp av gjenopprettelseskostnad og nedgangen i tomtens omsetningsverdi som følge av skaden på hageanlegget. Erstatningen skal ikke være mindre enn gjenopprettelseskostnaden for hageanleggets toppsjikt.

For beplantning i hageanlegget beregnes erstatningen lik gjenanskaffelse av vesentlig tilsvarende vekst, som alminnelig handelsvare (ung vekst) i gartneri o.l.

Kostnader til sikring/forebygging dekkes ikke, selv om dette er en forutsetning for å utbedre skaden på hage/hageanlegg/tomt

Dersom reparasjon/gjenanskaffelse ikke skjer innen 5 år, settes erstatningen til det laveste beløp av reparasjonskostnad/gjenanskaffelsespris og nedgang i eiendommens omsetningsverdi.

i. Merutgifter ved påbud fra offentlig myndighet

Merutgifter ved utbedring/gjenoppføring settes til forskjellen mellom verdien av den forsikrede bygning og verdien av en bygning med samme størrelse, men utført i samsvar med påbud.

Merutgifter ved grunnundersøkelser og fundamentering beregnes som for en bygning tilsvarende den forsikrede, men utført i samsvar med påbud.

Utbedring/gjenoppføring må være avsluttet innen 5 år etter skaden. Fristen kan forlenges dersom inngrep fra offentlig myndighet sinker eller hindrer byggearbeidet.

j. Prisstigning

Prisstigning regnes fra skadedagen til reparasjon, gjenanskaffelse eller gjenoppføring har skjedd eller normalt kunne ha skjedd. Prisstigningen beregnes på grunnlag av gjennomsnittlig byggekostnadsindeks (SSB) i gjenoppføringsperioden. Det gjøres fradrag for innsparte utgifter og opptjente renter av bygningererstatningen. Erstatningen fastsettes og forfaller til betaling når skaden er utbedret.

k. Tap av husleieinntekt

Avbruddstap ved nedgang i husleieinntekt og tap av egen bolig, regnes fra skadedag til reparasjon/gjenoppføring har skjedd - eller normalt kunne ha skjedd. For utleide rom beregnes avbruddstapet på grunnlag av leieinntekten for umøblerte rom. For rom til eget bruk beregnes avbruddstapet på grunnlag av gjeldende markedspris for umøblerte rom. Det gjøres fradrag for innsparte utgifter og opptjente renter av bygningererstatningen. Erstatningen utbetales etter hvert som inntekten ville ha kommet og kun dersom økonomisk tap er dokumentert. Økning av tapet ved forlenget byggetid som følge av forbedring, utvidelse eller annen endring, tas ikke med.

	<p>l. Selskapets ansvar overfor panthaver, konkursbo, dødsbo, nye eiere og lignende</p> <p>Overfor panthavere, konkursbo, dødsbo, leasingselskap, utleiefirma o l er Selskapets ansvar begrenset til det laveste av følgende beløp:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Forskjellen i eiendommens omsetningsverdi før og etter skaden, og • Vedkommende sin økonomiske interesse i eiendommen på skadetidspunktet. <p>For panthaver betyr "eiendommen" i denne sammenheng panteobjektet i sin helhet. Panthaver plikter å realisere verdien i eiendommen etter skaden, før restkravet kan rettes mot selskapet.</p> <p>Ved konkurs gjelder bestemmelsene ovenfor uten hensyn til om konkursen ble åpnet før eller etter at skaden inntraff.</p> <p>Overfor dødsbo eller andre nye eiere enn eiers ektefelle, samboer eller livsarving, begrenses Selskapets ansvar som om gjenoppføring eller gjenanskaffelse ikke finner sted.</p> <p>For dødsbo gjelder bestemmelsene uten hensyn til om dødsfallet skjedde før eller etter at skaden inntraff.</p> <p>Forsikringen dekker ikke krav i forbindelse med at en ny eier av boligen gjør gjeldene mangelskrav mot sikrede.</p> <p>m. Selskapets overtakelse av panterett</p> <p>Er Selskapet ansvarlig overfor panthaver, men ikke overfor eieren, inntretr Selskapet i panthavers rett i den utstrekning Selskapet betaler erstatning til panthaver.</p> <p>n. Eiendomsrett til skadde ting og ting som kommer til rette</p> <p>Dersom sikrede har fått utbetalt erstatning for skade på en gjenstand, er det ikke Selskapets ansvar å overta gjenstanden. Selskapet har likevel rett til å overta den skadede gjenstanden.</p> <p>Kommer ting til rette etter at erstatning er betalt, har den sikrede rett til å beholde tingen mot å betale erstatningen tilbake. Vil ikke den sikrede det, tilfaller tingen Selskapet.</p> <p>o. Merverdiavgift</p> <p>Merverdiavgift refunderes bare i den utstrekning slik avgift er påløpt innen 5 år og kan dokumenteres ved utbedring av skaden.</p> <p>p. Skjønn</p> <p>Fastsettelse av erstatningsgrunnlag og verdier, og spørsmål i forbindelse med beregning av avbruddstap, avgjøres ved skjønn hvis sikrede eller Selskapet krever det. Bestemmelsene om skjønn i Generelle vilkår pkt. 1.4 legges til grunn.</p>
<p>1.10 Egenandeler</p>	<p>I erstatningsoppgjøret fratrekkes en egenandel på kr 4 000,- med mindre annen egenandel er avtalt eller særskilt bestemt i vilkårene.</p> <p>Skal erstatningen avkortes/settes ned, gjøres dette før egenandelen er fratrukket. Har sikrede flere forsikrede ting i Selskapet som er berørt ved en og samme hendelse, trekkes bare én egenandel - den høyeste.</p> <p>Når det gjøres fradrag for verdiforringelse i henhold til pkt. 1.9 og dette fradraget overstiger den avtalte egenandel, trekkes ikke egenandel. Utgjør fradraget mindre enn den avtalte egenandel, trekkes kun egenandel.</p> <p>Dersom egenandel for rørets alder og egenandel for gjentatte vannskader oppstår i kombinasjon, skal den høyeste egenandel av disse trekkes.</p>

	<p>Spesielle egenandeler:</p> <p>a. Naturulykke Den egenandel som til enhver tid er fastsatt av departementet i henhold til lov om naturskadeforsikring, for tiden kr 8.000.</p> <p>b. Sopp, råte og insekter Den egenandel som til enhver tid er fastsatt av Norsk Hussoppforsikring. Se egne vilkår.</p> <p>c. Rettshjelp Egenandelen er kr 4.000 med tillegg av 20% av det resterende erstatningsbeløp.</p> <p>d. Vind/Snø/Ras Egenandelen er kr 8.000 ved skade som skyldes:</p> <ul style="list-style-type: none">• Vind svakere enn storm• Snøtyngde, snøpress• Takras <p>e. Gjentatte vannskader Ved flere vannskader på samme bygning innenfor et tidsrom på 36 måneder, gjelder følgende:</p> <ul style="list-style-type: none">• På skade nr. 2: Avtalt egenandel økes med kr 10.000.• På skade nr. 3: Avtalt egenandel økes med kr 20.000. <p>f. Bruddskade på innvendig rør Ved skade på – og skade som skyldes brudd på – innvendige rørledninger med tilknyttet utstyr forhøyes avtalt egenandel på følgende måte:</p> <ul style="list-style-type: none">• Ved skade som skyldes frost økes egenandelen med kr 10 000,-.• Ved skade med annen årsak enn frost økes egenandelen med kr 10.000 dersom bygningen har vært rammet av tilsvarende skade i løpet av de siste 36 mnd.
--	---

2. Hus super

2.1 Utvidet dekning	<p>Dersom utvidet dekning er tegnet, vil dette fremgå av forsikringsbeviset. Med mindre annet følger av dette kapitlet gjelder vilkårets øvrige bestemmelser. Følgende utvidelser gjelder:</p>
2.2 Tilpasning av bolig	<p>Bygningsmessig tilpasning av bolig grunnet medisinsk invaliditet.</p> <p>Utgifter til tilpasning av bolig forsikret i Nemi dekkes med inntil kr 250.000 dersom noen i sikredes faste husstand:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Blir rammet av ulykkesskade som medfører varig medisinsk invaliditet på 50 % eller mer. • Nedkommer med barn med medfødt skade eller sykdom som medfører varig medisinsk invaliditet på 50 % eller mer. <p>Med ulykkesskade forstås skade på legemet forårsaket ved en plutselig ytre fysisk begivenhet – et ulykkestilfelle som inntreffer i forsikringstiden.</p> <p>For barn med medfødt skade eller sykdom som medfører varig medisinsk invaliditet, må invaliditetsgraden være fastslått innen 2 år etter nedkomsten. Forsikringstilfellet anses å ha inntruffet ved nedkomsten. Nedkomsten må ha skjedd i forsikringstiden.</p> <p>Utgiftene må være påløpt innen 5 år etter ulykken eller nedkomsten. Nemi dekker dokumenterte utgifter ut over tilskudd og støtte man er berettiget til fra det offentlige trygdevesen. Graden av medisinsk invaliditet blir fastsatt etter Sosialdepartementets invaliditetstabell.</p> <p>Selskapet forbeholder seg retten til å søke regress mot ansvarlig skadevolder etter skadeerstatningslovens § 3-7, 3.ledd.</p>
2.3 Følgeskade etter håndverksfeil	<p>Forsikringen omfatter følgeskader på selve bygningen når skaden skyldes feil fra autorisert håndverker som konstateres i forsikringstiden og inntil 10 år etter at arbeidet er utført, når årsaken til skaden er:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Materialfeil, konstruksjonsfeil eller uriktig montering. • Utilstrekkelig eller sviktende fundamentering. • Setninger i grunnen eller bygget • Jordtrykk eller tele. • Sviktende drenering. <p>Maksimalt ansvar pr skadetilfelle og samlet i forsikringsperioden er kr 300.000. Hvis skaden har utviklet seg over tid omfattes ikke den del av skaden som forelå på det tidspunkt forsikringsavtalen begynte å løpe.</p> <p>En forutsetning for at denne dekningen skal komme til anvendelse er at sikrede kan fremlegge dokumentasjon i form av faktura på utført arbeid.</p> <p>Unntak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utbedring av selve feilen omfattes ikke. • Skade ved sopp, råte eller kondens er ikke omfattet under dette punkt. • Skade på varmepumpe eller utendørs elektriske badeinnretninger som boblebad og spabad anses ikke å være skade på selve bygningen.
2.4 Følgeskade etter vanninntrenging	<p>Forsikringen omfatter følgeskader av plutselig og uforutsett inntrenging av vann over terrengnivå.</p>

	<p>Skjer vannskaden ved vanninntrenging rundt eller i overgang ved pipe, luftepipe, balkong, flatt tak, terrasse, overgang terrasse/vegg er egenandelen kr 16.000.</p> <p>Kostnader ved å utbedre utettheten omfattes ikke.</p> <p>For skade ved vann som trenger inn fra terreng eller gjennom grunnen gjelder standarddekning.</p>
2.5 Annen plutselig skade forårsaket av vann	<p>Annen plutselig skade forårsaket av vann eller væske, også som følge av utett våtrom. Skadene på selve våtrommet erstattes ikke, heller ikke utgifter som er nødvendige for å utbedre den dekningsmessige skaden. Med våtrom menes bygningskomponenter som befinner seg innenfor våtrommets bjelkelag og stenderverk.</p>
2.6 Skade forårsaket av dyr	<p>Plutselig og uforutsette skader forårsaket av dyr. Skade forårsaket av andre dyr enn stokka, husbukk, stripet borebille (for skader forårsaket av disse, samt bekjempelse av veggedyr og kakerlakker, må tilleggsforsikring for sopp og råte være tegnet).</p> <p>Skader som bare virker skjemmende på bygningens utseende dekkes ikke.</p>
2.7 Utvidelse av hageanlegg	<p>Erstatningssum på hageanlegg i punkt 1.5.b.3 utvides slik at total forsikringssum per skadetilfelle er kr 500 000,-.</p> <p>Sumbegrensningen gjelder ikke ved brann og naturskade.</p>
2.8 Utvidelse fast brygge	<p>Erstatningssum på fast trebrygge i punkt 1.5.b.4 utvides slik at total forsikringssum per skadetilfelle er kr 100 000,-.</p>
2.9 Utvidelse offentlig påbud	<p>Erstatningssum for offentlig påbud i pkt. 1.5.b.7 utvides slik at total forsikringssum per skadetilfelle er ubegrenset.</p>
2.10 Totalskadefordel	<p>Er skaden beregnet etter pkt. 1.9.a større enn 75% av gjenoppføringskostnaden, kan sikrede kreve gjenoppføring som om bygningen var totalskadet uten at det gjøres fradrag for gjenverdiene, men bare dersom gjenverdiene er revet og fjernet innen 2 år etter skadetidspunktet. Verdien av nedrevne materialer trekkes fra erstatningsoppjøret.</p>

3. Ansvarsforsikring

3.1 Hvem forsikringen gjelder for	<p>Forsikringen gjelder for:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Den som er nevnt i Forsikringsbeviset. • Ektefelle/registrert partner etter lov om partnerskap. • Samboer med felles adresse i Folkeregisteret.
3.2 Hvor forsikringen gjelder	<p>Ansvarsforsikringen gjelder i Norden.</p>

3.3 Hva forsikringen omfatter	<p>Rettslig erstatningsansvar Forsikringen omfatter sikredes rettslige erstatningsansvar for skade som sikrede kan pådra seg i egenskap av eier av den forsikrede eiendom.</p> <p>Med skade forstås personskade eller tingskade:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Personskade anses inntruffet når en person skades, påføres sykdom eller dør • Tingskade anses inntruffet når løssøre (herunder dyr) eller fast eiendom skades eller går tapt på annen måte, eller når elektronisk lagret informasjon forvaskes eller går tapt på annen måte. <p>Økonomisk tap som følge av en dekningsmessig skade regnes som del av denne, også når den dekningsmessige skaden ikke overstiger egenandelen.</p> <p>Skaden må være konstatert av sikrede eller av skadelidte i løpet av forsikringstiden. Skaden blir å henføre til den forsikring som gjaldt da skaden først ble konstatert. Alle skader som skyldes samme begivenhet regnes som ett skadetilfelle og henføres til det tidspunkt da første skade ble konstatert.</p>
3.4 Hva forsikringen ikke omfatter	<p>Hvis ikke annet er avtalt omfatter forsikringen ikke ansvar:</p> <p>a. Som sikrede har påtatt seg å bære og som går ut over alminnelige rettsregler, det vil si ethvert ansvar som alene bygger på garanti, kontrakt, løfte, tilsagn eller annen avtale inngått før eller etter at skaden er konstatert.</p> <p>b. For skade på ting som sikrede har til leie, lån, bruk eller oppbevaring.</p> <p>c. For ærekrenkelser eller oppreisning, herunder etter Lov av 13. juni 1969 nr. 26 om skadeserstatning, §§ 3-5 og 3-6, eller for bøter o.l.</p> <p>d. Overfor medlemmer av sikredes familie. Til familie regnes sikredes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Foreldre, • Barn, • Søsken og deres ektefeller, samt • Ektefelle eller samboer med felles adresse i Folkeregisteret. <p>e. Overfor virksomhet som drives eller disponeres av sikrede, eller hvor sikrede eller sikredes familie har vesentlig eierinteresse.</p> <p>f. Som eier, fører eller bruker av motorkjøretøy, eller arbeidsmaskin med eget fremdriftsmaskineri.</p> <p>g. For tingskade oppstått ved gravings-, piggings-, sprengnings, peilings- og rivingsarbeid. Som sprengning regnes også bruk av ekspanderende masse.</p> <p>h. Under utøvelse av styreverv, yrkes- eller ervervsvirksomhet,</p> <p>i. Som eier av annen fast eiendom enn den som er nevnt i forsikringsbeviset.</p> <p>j. For skade som er voldt ved forsettlig handling eller unnlattelse, og følger av slik skade.</p> <p>k. For forurensning av luft, vann eller grunn, eller skade som følge herav, med mindre årsaken til forurensningen er plutselig og uforutsett. Som forurensning regnes også støv, støy, larm, lukt, lys og bestråling, se eget punkt vedr. sikkerhetsforskrifter og følger av ikke å overholde disse.</p> <p>l. For tingsskade ved sopp og råte eller på grunn av langsom inntrenging av fuktighet.</p>
3.5 Forsikringssum	<p>Selskapet samlede erstatningsplikt er begrenset til kr 3 000 000,- ved hvert skadetilfelle.</p>

3.6 Egenandel	Sikredes egenandel er kr 4 000,- ved hvert skadetilfelle.
3.7 Sikredes plikter ved skade	<p>Skade som kan ventes å føre til erstatningskrav, skal meldes til Selskapet uten ugrunnet opphold.</p> <p>Når erstatningskrav er reist mot sikrede eller mot Selskapet, plikter sikrede:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Omgående å gi Selskapet alle opplysninger av betydning for sakens behandling • På egen bekostning å utføre de undersøkelser og utredninger som Selskapet finner nødvendig • Å møte ved forhandlinger eller rettergang. <p>Hvis sikrede uten Selskapets samtykke innrømmer erstatningsplikt eller forhandler om erstatningskrav, er dette ikke bindende for Selskapet.</p>
3.8 Selskapets plikter ved skade/Behandling av erstatningskrav	<p>a. Når et erstatningskrav som omfattes av forsikringen overstiger egenandelen, plikter Selskapet å:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utrede om erstatningsansvar foreligger • Forhandle med kravstilleren • Om nødvendig prosedere saken for domstolene. <p>b. Selskapet betaler sine egne omkostninger ved avgjørelse av erstatningsspørsmålet selv om forsikringssummen derved overskrides. Hvis erstatningskravet og/eller grunnlaget for dette dels omfattes av forsikringen og dels faller utenfor, fordeles omkostningene etter partenes økonomiske interesse i saken. Er Selskapet villig til å forlike saken eller stille forsikringssummen til disposisjon, erstattes ikke omkostninger som senere påløper utover det som er fastsatt under rettshjelpsforsikring.</p> <p>c. Selskapet betaler den del av erstatningen som overstiger egenandelen. Selskapet har rett til å betale enhver erstatning direkte til skadelidte.</p>

4. Rettshjelpsforsikring

4.1 Hvem forsikringen gjelder for	<p>Forsikringen gjelder for:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Den som er nevnt i Forsikringsbeviset. • Ektefelle/registrert partner etter lov om partnerskap. • Samboer med felles adresse i Folkeregisteret.
4.2 Hvor forsikringen gjelder	Rettshjelpsforsikringen gjelder i Norden.
4.3 Hva er forsikret	<p>Når sikrede er part i tvist i egenskap av eier av den forsikrede eiendom, dekkes rimelige og nødvendige utgifter til:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Advokat, • Retten, • Sakkyndige som er oppnevnt av retten eller på forhånd godkjent av Selskapet, • Vitner ved hovedforhandlinger og bevisopptak
4.4 Domstoler	Tvisten må høre inn under de alminnelige domstoler.

4.5 Virkefelt i tid	<p>Tvisten må ha oppstått mens forsikringen var i kraft. Med tvist forstås at et krav er fremsatt og bestridt, helt eller delvis - muntlig eller skriftlig. Vedvarende taushet hos motpart vil kunne ansees som tvist.</p> <p>Tvist oppstått før forsikringen trådte i kraft Retts hjelp utgiftene dekkes ikke dersom sikrede ved forsikringens ikrafttreden var kjent med det som senere ble tvistegrunnlag, og forstod eller måtte forstå at tvisten kunne oppstå.</p> <p>Tvist etter at forsikringen er falt bort Opphører forsikringen fordi behovet faller bort, dekkes likevel tvist når sikrede er part i egenkap av selger eller tidligere eier/leietaker</p>
4.6 Saksomkostninger ved forlik	<p>Tilkjente saksomkostninger går til fradrag. Likevel dekkes slike saksomkostninger når sikrede kan godtgjøre at motparten ikke er søkegod.</p> <p>Inngås forlik ved at sikredes krav i det vesentlige er tatt til følge, eller ved forlik etter at sikrede ved dom har blitt tilkjent saksomkostninger, må sikrede på forhånd ha godkjennelse fra Selskapet dersom det skal avtales i forliket at hver av partene skal bære sine egne omkostninger. Uten slik godkjennelse fra Selskapet går tilkjente saksomkostninger i dommen eller i forliket til fratrukk i erstatningen.</p>
4.7 Egenandel	<p>Egenandelen er kr 4.000 med tillegg av 20 % av det overskytende. Det trekkes bare en egenandel for hver tvist, selv om det er flere parter på samme side. Det samme også om saken består av flere individuelle spørsmål som fremmes i flere saksanlegg.</p> <p>Egenandelen skal være betalt av sikrede før selskapet plikter å refundere kostnader til advokat.</p>
4.8 Forsikringssum	<p>Den samlede erstatning ved hver tvist er begrenset til kr 110 000,- selv om det er flere parter på samme side. Dette gjelder også om partene har rettshjelpsforsikring i forskjellige selskap, eller om den/de sikrede har rettshjelpdekning under flere forsikringer i ett eller flere selskap.</p> <p>En tvist er ikke å anse som flere tvister selv om saken består av flere individuelle spørsmål som fremmes i flere saksanlegg.</p> <p>Selskapets ansvar er under enhver omstendighet begrenset til den antatte økonomiske verdi av sikredes interesse i saken, dersom utgiftene ikke er godkjent av Selskapet på forhånd.</p>

4.9 Forsikringen dekker ikke utgifter ved	<ul style="list-style-type: none"> a. Idømte saksomkostninger b. Rettsgebyr i ankeinstans. Bestemmelsen om anke gjelder også ved bruk av andre rettsmidler c. Utgifter ved tvist som har sammenheng med sikredes yrke eller erverv d. Utgifter ved tvist som gjelder annen fast eiendom enn den forsikrede eiendom e. Utgifter ved tvist som har sammenheng med eller sitt utspring i separasjon, skilsmisse, arv, krav om omstøtelse av gave, bo-deling, oppløsning av det økonomiske fellesskap etablert av samboende og oppløsning av husstandsfellesskap, samt skiftesaker f. Utgifter ved tvist som alene hører inn under namsmyndighetene, bortsett fra tvist i husleieforhold som knytter seg til den forsikrede faste eiendom g. Utgifter ved tvist som gjelder inkassosak hvor fordringen er ubestridt, gjeldsforhandlingssak og sak som gjelder konkurs- eller akkordforhandling dersom sikrede er konkurs- eller akkordskyldner h. Utgifter ved tvist som gjelder eller som har sitt utspring i straffesak, ærekrenkelsessak eller sak om erstatningsplikt etter Skadeerstatningsloven par. 3-3 (visse personlige krenkelser m.m.), Straffeloven par. 229 (legemsbeskadigelse), Skadeerstatningsloven par. 3-5 (oppreisning) og par. 3-6 (ærekrenkelse og krenking av privatlivets fred) i. Utgifter ved tvist som gjelder ekspropriasjonssak eller skjønnsak hvor sikrede søker å erverve rettighet over annen eiendom j. Utgifter ved tvist som gjelder offentlig forvaltningsvedtak. Likevel dekkes utgifter ved søksmål når den administrative klagemulighet er fullt utnyttet. I tilknytning til søksmål er enhver utgift pådratt under forvaltningsbehandlingen unntatt fra dekning k. Utgifter ved tvist om advokatsalær eller utgifter til sakkyndige l. Utgifter pådratt før tvist er oppstått
4.10 Sikredes informasjonsplikt	<p>Vil sikrede søke erstatning under rettshjelpdekningen, må Selskapet underrettes snarest mulig og senest ett år etter at advokat er engasjert. Underretningen skal skje skriftlig.</p> <p>Meldefristen ved tvist som gjelder offentlig forvaltningsvedtak regnes fra det tidspunkt hvor den offentlige forvaltningsbehandlingen er fullt ut utnyttet.</p> <p>Ved tvister som alene hører inn under en særdomstol regnes meldefristen fra det tidspunkt hvor saken bringes inn for de alminnelige domstoler.</p>
4.11 Sikredes øvrige plikter	<p>Sikrede velger selv en advokat som etter sakens art og sikredes bosted passer for oppdraget.</p> <p>Sikrede plikter å begrense utgiftene til rettshjelp mest mulig, og bærer selv omkostninger forårsaket uten rimelig grunn.</p>
4.12 Andre bestemmelser	<p>Etter saksanlegg er Selskapets ansvar begrenset til de utgifter som etter rettens skjønn var nødvendig for å få saken gjennomført.</p> <p>Er det flere parter på samme side med likeartede interesser, kan Selskapet kreve at disse benytter samme juridiske og tekniske bistand.</p> <p>Selskapet kan kreve å bli holdt underrettet om omfanget av de utgifter som kreves dekket under forsikringen.</p> <p>Ved krav om oppgjør har Selskapet den samme rett som sikrede til å få dokumentert hvordan advokaten har beregnet sitt salær. Før endelig oppgjør foretas, kan Selskapet kreve dokumentasjon for at egenandel er betalt. Spørsmål om utgiftenes rimelighet kan forelegges Den Norske Advokatforening.</p>

5. Naturskade

5.1 Hva forsikringen omfatter	For naturskade gjelder eget vilkår som ligger tilgjengelig på Selskapets hjemmesider.
--------------------------------------	---

6. Sopp, råte, insekter

6.1 Hva forsikringen omfatter	<p>Dekningen gjelder kun når det fremgår av forsikringsbeviset at slik dekning er tegnet.</p> <p>Forsikring mot skade forvoldt av:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Treødeleggende råtesopper • Stokkmaur, husbukk, stripet borebille, <p>I tillegg omfattes bekjempelse av</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stokkmaur, husbukk, stripet borebille og andre skadeinsekter. • Veggdyr og kakerlakker <p>Forsikringen er dekket gjennom Norsk Hussopp Forsikring (NHF) som også foretar skadeoppjør.</p> <p>NHF har rett til å besiktige bygningene som forsikres. Besiktigelse utføres som et ledd i intern risikovurdering på et utvalg av forsikrede bygninger. Ved vesentlige feil og mangler kan NHF la være å fornye forsikringen.</p> <p>Besiktigelsen som utføres på initiativ fra NHF er uten kostnader for sikrede.</p>
6.2 Skademelding	<p>Alle forhold som det forventes forsikringsmessig dekning for, skal meldes til selskapet uten ugrunnet opphold og før eventuelle tiltak eller utbedringer iverksettes. Dette gjelder også ved mistanke om stokkmaurangrep. Sikrede mister retten til erstatning dersom krav ikke er meldt til Norsk Hussopp Forsikring innen et år etter at sikrede fikk kunnskap om de forhold som begrunner kravet, jfr. FAL § 8-5.</p> <p>Fullstendige vilkår finner du på www.hussoppen.no/produkter.</p>

7. Skademelding/Plikter ved skade

7.1 Plikt til å melde skade	<p>Skademelding Når skade er inntruffet, skal sikrede omgående gi Selskapet melding om skaden. Samtidig skal sikrede gi de opplysninger og dokumenter som er tilgjengelige og som Selskapet trenger for å beregne sitt ansvar og utbetale erstatningen. Selskapet kan kreve at skademelding skal inneholde sikredes fødselsnummer (11 siffer).</p> <p>Se for øvrig bestemmelsen om meldefrist og foreldelse Generelle vilkår, pkt. 1.5.</p> <p>Besiktigelse Sikrede skal medvirke til at skaden kan besiktiges på selskapets anmodning. De skadde gjenstander skal holdes tilgjengelige for besiktigelse. Selskapet oppnevner taksmann. Selskapet har ikke plikt til å betale erstatning før nødvendige undersøkelser er avsluttet.</p> <p>Selskapet forbeholder seg retten til å kunne undersøke den skadde gjenstand eller deler av den skadde gjenstand, herunder midlertidig fjerne disse fra skadestedet, i den utstrekning dette er nødvendig for å klarlegge årsaksforhold og selskapets erstatningsansvar.</p> <p>Melding til politiet Brann, tyveri og hærværk skal umiddelbart meldes til politiet. Andre skader skal meldes til politiet hvis Selskapet forlanger det.</p>
------------------------------------	--

8. Identifikasjon/Endring av risiko

8.1 Identifikasjon	<p>Andre personers handlinger og unnlater (identifikasjonsregler) Dersom sikredes rett til erstatning bortfaller helt eller delvis som følge av sikredes handlinger eller unnlater, får dette samme virkning også ved tilsvarende handlinger eller unnlater gjort av sikredes ektefelle som bor sammen med sikrede, eller fra personer som sikrede lever sammen med i et fast etablert forhold (jf. FAL § 4-11).</p>
8.2 Endring av risiko	<p>Sikrede plikter straks å underrette selskapet dersom det skjer endringer i risikoen angitt i forsikringsbeviset og på Min Side ved at premiebestemmendeforhold endres jf. FAL § 4-1.</p> <p>Sikkerhetstiltak skal være gjennomført og holdt ved like. Dersom det har skjedd en endring som betinger høyere premie, kan erstatningen bli forholdsmessig nedsatt (jf. FAL § 4-7).</p> <p>Spesielle betingelser knyttes til boliger/bygninger med utleievirksomhet. Selskapets erstatningsansvar kan nedsettes eller falle bort dersom hele eller deler av boligen/bygningen leies ut, uten at det fremgår av forsikringsbeviset at dette er avtalt med Selskapet.</p> <p>Det regnes ikke som utleie dersom boligen disponeres av familie, i rett opp eller nedad stigende linje, inntil to generasjoner.</p> <p>Er bygningen fraflyttet, erstattes bare brann- og naturskade. Bygningen regnes som fraflyttet når den ikke lenger brukes som fast bolig og en vesentlig del av innbo og løsøre er fjernet, jf. FAL par. 4-6. Uansett anses boligen som fraflyttet når den ikke har vært i bruk som fast bolig de siste 12 måneder før skaden.</p>

9. Sikkerhetsforskrifter

9.1 Følger av ikke å overholde sikkerhetsforskrifter	<p>Sikkerhetsforskrifter er aktsomhetsregler som er fastsatt for å forebygge og begrense skade.</p> <p>Forsikringen er overtatt på betingelse av at de fastsatte sikkerhetsforskrifter til enhver tid blir overholdt. Har sikrede forsømt å overholde sikkerhetsforskriftene, eller påse at de blir overholdt, kan utbetalingen under forsikringen helt eller delvis falle bort, jf. FAL § 4-8. Det samme gjelder for ektefelle som sikrede bor sammen med eller person som sikrede lever sammen med i et fast etablert forhold (samboer), jf. FAL § 4-11.</p>
9.2 Varslings- og slokningsutstyr	<p>Hver boenhet i boligen skal ha</p> <ul style="list-style-type: none"> • Minst en røykvarsler plassert slik at den høres tydelig på soverom når dører er lukket. • Husbrannslange eller 6 kg pulverapparat som kan benyttes i alle rom
9.3 Sikring mot vann og frostskafer	<ul style="list-style-type: none"> • For å unngå skader skal sikrede sørge for at bygning er tilstrekkelig oppvarmet eller sørge for nedtapping av røranlegg. Utvendig vannbasseng/annen badeinnretning som boblebad, badestamp o.l. skal tømmes for vann eller holdes tilstrekkelig oppvarmet. • Når boligen forlates ved fravær over 3 uker skal hovedstoppekran stenges og rørledning avlastes ved at tappekraner åpnes. Ved nedtapping/avstenging skal det i tillegg kontrolleres at stoppekran er tett. Dersom boligen er fritidsbolig eller annen ubebodd bygning, gjelder dette allerede ved fravær over 3 dager. • Kjøleskap, kaffe- og isbitmaskiner og lignende utstyr som er tilkoblet vann, skal ha automatisk avstengning med føler i områder hvor lekkasje kan oppstå. Leverandørens vedlikeholdsplan skal følges. • Sikrede skal sørge for at bygningen er tilstrekkelig oppvarmet eller sørge for nedtapping av røranlegg for å unngå frostskafer. Ved nedtapping må sikrede først kontrollere at stoppekran er tett. • Sikrede skal sørge for å ha vaskemaskin/oppvaskmaskin i rom med sluk eller ha innebygget stoppeventil.
9.4 Tyveri- og innbruddssikring	<p>Gjelder dører, vinduer og åpninger inn til bygningen eller de deler av bygningen, inkludert boder, som husstanden disponerer.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dører skal være låst, og nøkkel oppbevares utilgjengelig for uvedkommende. Vinduer og andre åpninger skal være lukket og forsvarlig sikret med haspe eller lignende. Vindu i luftstilling regnes ikke som forsvarlig sikret. • I andre bygninger enn bolighus skal i tillegg penger, smykker, kamera, pels og andre verdigjenstander oppbevares under lås eller være tilsvarende sikret.
9.5 Snømåking	<p>Sikrede skal sørge for snømåking av tak, balkong og terrasse for å unngå skade på bygning.</p>
9.6 Vedlikehold	<p>Sikrede skal sørge for vedlikehold av og tilsyn med bygning, slik at den kan tåle de påkjenninger de er beregnet for. Normalt og tilstrekkelig vedlikehold, ettersyn og tilsyn skal utføres slik at bygningen tåler jevnlig bruk og påregnelige påkjenninger.</p>

9.7 Utførelse av bygningsarbeid og reparasjoner	Reparasjoner, nyinstallasjoner og bygningsarbeider skal utføres etter gjeldende forskrifter. I tillegg skal reparasjoner/nyinstallasjoner av elektrisk anlegg og VVS, samt bygningsarbeider som berører bærende konstruksjoner, utføres av godkjent/autorisert håndverker.
9.8 Tilsyn, oppbevaring og kontroll av tanker/beholdere med brannfarlig væske og kjemikalier	<p>Sikrede skal sørge for at myndighetenes regler for tilsyn, oppbevaring og kontroll av tanker herunder beholdere med brannfarlig væske og andre kjemikalier følges.</p> <p>For nedgravde tanker gjelder i tillegg: Nedgravde tanker skal kontrolleres jevnlig, og tank inklusive rørledninger tetthetsprøves.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Første kontroll utføres senest 15 år etter at tanken var ny, og deretter senest hvert 5. år • Rekondisjonerte tanker kontrolleres første gang senest 10 år etter rekondisjonen, og deretter senest hvert 5. år. <p>Tanker der veggtykkelsen er redusert med 50 % eller mer kan ikke rekondisjoneres. Tilstands- og kvalitetskontrollen inklusive målte veggtykkelser skal dokumenteres skriftlig.</p>
9.9 Utgifter til rettsbehandling	<p>Sikrede skal ved eventuell dekning av utgifter til sakkyndige som ikke er oppnevnt av retten, innhente forhåndsgodkjenning av Selskapet.</p> <p>Saksomkostninger ved forlik: Sikrede skal ved eventuell inngåelse av avtale om saksomkostninger ved forlik, innhente forhåndsgodkjenning av Selskapet.</p>